

«ЗАН» Медиа-корпорациясы ЖШС, республикалық «Зан газеті» басылымының мұрындық болуымен өттегін Кемел Тоқаев атындағы детектив шығармалар байқауы билді да жалғасын табады. Бесінші рет үйімдестерінің отырған додаға Қызылорда облысының екімдігі қолдау көрсетпек. Бұйыртса биылғы жулдегерлерді қазан айының сонына қарай қасиетті Сыр еліндегі марапаттаймыз.

БАЙҚАУДЫ ӨТКІЗУДІҢ МАҚСАТЫ:

- Детектив жанрының атасы Кемел Тоқаевтің кейін кенжелеп қалған жанрды жандандыру;
- детектив шығармалар жазуға деген көпшіліктің ынтысын ояту;
- шытырман шығармаға қызығушылықты арттыру;
- осы жанрдың көмегімен құқық қорғау, сот, адвокаттық салада еңбек етіп жүрген маңдардың еңбегін дәріптеу.

БАЙҚАУҒА КІМДЕР ҚАТЫСА АЛАДЫ?

Соңғы уш жылда осы байқауға қатысип, бас жүлде мен бірінші орын алған адамдар байқауға қатыстырылмайды. Басқа үміткерлердің бақ сыйнауына толық мүмкіндігі бар. Үміткерлер шығармасын zangazet@mail.ru эл. поштасына немесе Алматы қаласы, Досмұхамедов көшесі 68Б мекенжайына «Байқауға!» деген белгімен жолдай алады. Байқауға жіберілген материал көлемі A4 форматында 14-шрифтпен жазылғанда 10 беттен аспауды керек. Шығармалар осы жылғы 30 қыркүйекке дейін қабылданады. Белгіленген мерзімнен кешілігін көлгөн енбектер байқауға қатыстырылмайды. Материалдар «Зан газетінде» және zanmedia.kz сайтында жарияланып тұрады. Сондай-ак, детектив жанрының талаптарына сай келмейтін шығармалар қазылар назарына ұсынылмайды.

ЖҰЛДЕ ҚОРЫ ҚАНДАЙ?

Байқаудың бас жүлдесі – біреу, 1-орын – біреу, 2-орын – екеу, 3-орын – үшеше және бес ынталандыру сыйлығы қарастырылып отыр.

Биылғы жылдың бір ерекшелігі – оқырманның дауысына (дауыс онлайн жағдайда беріледі) ең көп ие болған үміткерге бірінші орынға тен дәрежеде жүлде тағайындалады. Сонынан бірге, жазуға қабілеті бар студент жастарды, жоғары сыйып оқушыларының ынталандыру мақсатында да арнағы жүлде белгіленіп отыр.

**Ал, құрметті оқырман!
БАЙҚАУҒА ҚАТЫСЫП, БАҚ СЫНАҢЫЗ!
ІСКЕ СӘТ!**

Парламент депутаттары ҚР Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың Жаңа Қазақстан құрудагы бастамаларын халық арасында түсіндіру мақсатында еліміздің аймақтарын арапап жүр. Бұл кездесулер өз кезегінде өнірлердің әлеуметтік-экономикалық даму барысын зерделеу, ондағы тұрғындардың мұн-мұқтажының айқындауға да қызмет етуде. Мәселен, Сенаттың Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің тарағасы Владимир Волков Қонаев қаласында болды. Ол аймақ активімен, облыстық және қалалық мәслихат депутатта-

рымен кездесті және еліміздің саяси жүйесін сапалы трансформациялауга бағытталған конституциялық реформаның негізгі ережелерін талқылады. Депутат құқық қорғау органдарының өкілдеріне араған сөзінде жүртшылық құқық қорғау және сот жүйелерінен нақты өзгерістер күтіп отырғанын айта келіп, полицияның озбырлығына, біліксіз прокурорлар мен ымырашыл сұдьяларға орын болмауы көректігін атап отті.

(Соны 3-бетте)

САРАП

ЗИЯТКЕРЛІК МЕНШІК САЛАСЫНДАҒЫ ЗАҢНАМАНЫ ЖЕТИЛДІРУ - УАҚЫТ ТАЛАБЫ

2022 жылғы 20 маусымдағы заң бойынша, Дүниежүзілік банкті «Сот төрелігі секторын институционалдық нығайту» жобасы шеңберінде халықаралық сарапшылар қазақстандық заңнамаға және зияткерлік меншік саласындағы халықаралық тәжірибелеге талдау жүргізді.

2020 жылғы талдау корытындысы бойынша, Парламент Мәжілісінде заң жобасын талқылау жөніндегі жұмыс тобының отырыстары барысында мемлекет кепілдік берген заң комегіне түзетулер енгізуге байланысты жоба тақырыбы «ҚР кейір заңнамалық актілеріне зияткерлік меншік және мемлекет кепілдік берген заң комегін көрсету салаларындағы заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» деп өзгергілді.

2022 жылғы Парламент Мәжілісінде заң жобасын талқылау жөніндегі жұмыс тобының отырыстары барысында мемлекет кепілдік берген заң комегін түзетулер енгізуге байланысты жоба тақырыбы «ҚР кейір заңнамалық актілеріне зияткерлік меншік және мемлекет кепілдік берген заң комегін көрсету салаларындағы заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» деп өзгергілді.

20 маусымда заңға Мемлекет басшысы кол мойда және ол алғашкы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік 60 күн өткен соң колданыска енгізіледі.

Заң авторлық құқық объектілеріне құқықтарды қорғаудың тиімділігін арттыруға, сондай-ак енекесінік меншік объектілерін қорғауды кү-

шайтупе бағытталған салалық заңдардың нормаларына өзгерістер енгізуді көздейді.

Түзетулер:

– мұлтқын құқықтардың ұжымдық негізде басқаратын ұйымдардың көзметінен ашықтығы мен тиймділігін арттыруға;

– «географиялық нұсқама» жаңа зияткерлік мәсінің обьектісін қорғауды енгізуға;

– тіркелменген өнеркәсіптік үлгілерге қатысты кысқа мерзімді қорғауды ұсынуға (ҚР аумағында айналымға енгізілген күннен бастап 3 жылдан аспайтын);

– тауар таңбалары, географиялық көрсеткіштер және тауар шығарылған жердің атауалары бойынша «коппозициялық» жүйені енгізуға (өтінім сатысында тіркеуге карсылықтың білдіруші мүмкіндігі);

– патенттің сенім білдірілген өкілдердің қызыметін реттеуге;

– азаматтардың білікті зангерлік көмекпен көттамасын етуге;

– МКЗК алуға құқығы бар адамдар тобын көттеге.

– МКЗК көрсету субъектілерін көттеге бағытталған.

1) «Авторлық құқық және сабактас құқықтар турауды» заңдың 43-бабына сәйкес, ғылым, әдебиет және өнер түнінділарының авторлары, орындаушылар, фонограмма шығарушылар немесе өзге де авторлық және сабактас құқықтар иелеріндең мұлтқын құқықтарын іс жүзінде жүзеге асыру мактаптан мұлтқын құқықтарды ұжымдық негізде басқаратын ұйымдар құрғақтылықтың үзілігіндең мәсінін көттеге бағытталған.

Ұжымдық ұйым кызметінің негізгі мәсінін көттеге бағытталған жаңа қорғаудың оралықтарын мұдделеріне орай басқару және олардың құқықтарын пайдаланғанын үшін сыйыкты төлеудің көттамасын ету болып табылады.

Қазіргі уақытта Қазақстанда қоғамдық бірлестік, жеке мекеме, заңды тұлғалар бірлестігі нысанында 13 ұжымдық ұйым («Аманат» авторлық және сабактас құқықтардың олардың мұдделеріне орай басқару және олардың құқықтарын пайдаланғанын үшін сыйыкты төлеудің көттамасын ету болып табылады).

Қазіргі уақытта Қазақстанда қоғамдық бірлестік, жеке мекеме, заңды тұлғалар бірлестігі нысанында 13 ұжымдық ұйым («Аманат» авторлық және сабактас құқықтардың олардың мұдделеріне орай басқару және олардың құқықтарын пайдаланғанын үшін сыйыкты төлеудің көттамасын ету болып табылады).

«Аманат» авторлық және сабактас құқықтардың олардың мұдделеріне орай басқару және олардың құқықтарын пайдаланғанын үшін сыйыкты төлеудің көттамасын ету болып табылады.

«Аманат» авторлық және сабактас құқықтардың олардың мұдделеріне орай басқару және олардың құқықтарын пайдаланғанын үшін сыйыкты төлеудің көттамасын ету болып табылады.

«Аманат» авторлық және сабактас құқықтардың олардың мұдделеріне орай басқару және олардың құқықтарын пайдаланғанын үшін сыйыкты төлеудің көттамасын ету болып табылады.

«Аманат» авторлық және сабактас құқықтардың олардың мұдделеріне орай басқару және олардың құқықтарын пайдаланғанын үшін сыйыкты төлеудің көттамасын ету болып табылады.

(Соны 4-бетте)

МИНБЕР

РЕФОРМА ХАЛЫҚ МУДДЕСІНЕН ТУЫНДАЙДЫ

Сот реформасы ешқашан бір орында токтап қалған емес және уақыт өткен сайын жаңырытылып тұрады. Құқықтық реформа барлық елде уақыт көшімен бірге жүргізіледі. Себебі уақыт өзегеріп жатыр, заман талабы күн сайын жанарада, ақпарат пен технология көз ілеспес жылданықпен дамып барады. Қасітпің жана түрлерде, каржы табудың өзгеше формаларын енгізілуде, цифраның дамып барады. Осының барлығы жана кылмыс түрлерінің пайда болуына әкеліп соғады.

Дегенмен, уақыт талабынан тұнындаған реформа барлық елде бірдей ұттымды жүргізіледі. Альс-жакын көрші елдерге көз жүргітсек, Украина, Грузия курделісінде реформалар енгізілгенімен, олар тиімді болғандықтан, іске асырылған жок. Яғнай, сот реформасын іске асыру барлық уақытта ұттымды бола бермейді. Сондыктан да біздің елде сот реформасы кезең-кезеңімен жүргізіледі.

Сот жүйесіндең дамуын салыстырмалы турде азаматтардың негізгі құқықтары мен бостандықтарын көттамасын ету деңгейнің өзгерістерімен, соттардың кол жетімділігімен, сот жүйесіндең жоғары әлемдік олшемдерге сәйкес кайта құрылуымен сипатталатын кезеңдерге бөліп қарастыруға болады.

(Соны 2-бетте)

ЖАРНАМА

№60 (3488)
29 шілде 2022
zangazet@mail.ru

ЗАН
газети 5

«КОММЕСК-ОМІР» САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ 2021 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДАҒЫ ЖАГДАЙ БОЙЫНША ҚАРЖЫЛЫҚ КҮЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛГАН ЕСЕПТІЛІК

Мын тенгеде	Еск.	31 желтоқсан 2021 жыл	31 желтоқсан 2020 жыл* (кайта саналды)	31 желтоқсан 2019 жыл* (кайта саналды)
АКТИВТЕР:				
Акса қаржаттары және олардың баламалары	5	5,404,342	3,893,932	3,549,412
Банктердеги қаржаттар	6	—	250,048	4,028,747
Пайда немесе залал арқылы алғы күни бойынша корсетілтін қаржылық активтер	7	25,889,358	15,116,513	10,185,560
Сату үшін колда бар қаржылық активтер	8	12,319	43,014	47,605
Сактандыру және кайта сактандыру бойынша дебиторлық берешек	9	535,997	414,781	709,750
Аккүда сактандыру сыйлықасыларының резерви, кайта сактандыруышының үлесі	10	248,865	237,804	302,887
Сактандыру талаптарын реттеу үшін шығындар мен залалдар резерви, кайта сактандыруышының үлесі	11	1,790,550	3,974,751	277,743
Ағымдағы корпоративтік табыс салыны бойынша алдын ала толем		248,682	163,333	144,470
Негізгі қаржаттар	12	784,707	887,232	799,330
Кейінге калдырылған салық активтері	13	1,770	—	27,757
Баска да активтер	14	519,696	425,866	352,134
БАРЛЫГЫ АКТИВТЕР		35,436,286	25,407,274	20,425,395
МИНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ				
МИНДЕТТЕМЕЛЕР:				
Сактандыру және кайта сактандыру бойынша кредиторлық берешек	15	340,161	632,702	420,875
Аккүда сактандыру сыйлықасыларының резерви	10	6,980,747	5,418,562	4,478,234
Сактандыру талаптарын реттеу бойынша залалдар мен шығындар бойынша резервтер	11	6,349,199	7,678,286	4,268,352
Тікелей репо көлімдері бойынша неиселер	16	6,869,745	388,393	1,836,008
Кейінге калдырылған салық миндеттемелер	13	54,811	23,764	—
Баска да миндеттемелер	17	621,608	473,698	791,573
БАРЛЫГЫ МИНДЕТТЕМЕЛЕР		21,216,271	14,615,405	11,795,042
КАПИТАЛ:				
Жаһырлық капитал:	18	300,000	300,000	300,000
Мунігіт кайта бағалау коры		578,410	618,979	513,377
Сату үшін колда бар қаржылық активтерді кайта бағалау коры		—	(430)	(1,214)
Тұркстандыруның резерв	19	149,353	8,426	385
Баска да резервтер		33,315	20,684	15,000
Болынбекен пайдала		13,158,937	9,844,210	7,802,805
БАРЛЫГЫ КАПИТАЛ		14,220,015	10,791,869	8,630,353
БАРЛЫГЫ МИНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ		35,436,286	25,407,274	20,425,395

* Осы бағанданың кейір мәндер кайта жіктеуде мен түзетулерге байланысты 2020 жылғы қаржылық есептіліктері мөндерге сайхес келмейді

Баскарма торагасы Ханин О.А. Бас бухгалтер Алькенова Ж.М.

«КОММЕСК-ОМІР» САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ 2021 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЙТАЛҒАН ЖЫЛ ЗАЛАДАР ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНГАН ЕСЕПТІЛІК

Мын тенгеде	Еск.	2021 жыл	2020 жыл* (кайта саналды)
Сактандыру сыйлықасылары, жалмы сомасы	20	14,993,029	10,601,032
Кайта сактандыру тапсырылған сактандыру сыйлықасылары	20	(917,826)	(1,294,065)
Кайта сактандыру тапсырылғандарды шегеріндегі сактандыру сыйлықасылары		14,075,203	9,306,967
Аккүда сактандыру сыйлықасылары резервінде озгертулер, таза	20	(1,551,124)	(1,005,411)
Кайта сактандыру тапсырылғандарды шегеріндегі ішекпен табылған сыйлықасылар		12,524,079	8,301,556
Шығындарды реттеу бойынша толенген залалдар мен шығындар, жалмы сомасы	11, 21	(4,665,974)	(3,920,891)
Толенген шығындар, жалмы сомасы	11, 21	129,252	98,230
Сактандыру талаптарын реттеу үшін залалдар мен шығындар бойынша резервінде озгеріс, жалмы сомасы	21	1,329,085	(3,409,934)
Сактандыру талаптарын реттеу үшін залалдар мен шығындар бойынша резервінде озгеріс, кайта сактандыруышының үлесі	21	(2,184,200)	3,697,008
Кайта сактандыру тапсырылғандарды шегеріндегі ішекпен табылған сыйлықасылар		(5,391,837)	(3,535,587)
Комиссиялық табыстар	22	82,509	127,527
Комиссиялық шығындар	22	(2,929,540)	(2,154,609)
Комиссиялық шығындар, нетто		(2,847,031)	(2,027,082)
Инвестициялық табыс	23	3,833,322	1,701,696
Шелт валотамен операциялар бойынша таза табыс	25	203,771	563,621
Негізгі құралдардың шығарудан және материалдық емес активтердің ішегерін шыгарудан таза залал		(20,981)	(7,933)
Баска операциялар шығындар, нетто		(46,876)	(45,118)
БАРЛЫГЫ ТАБЫСТАР		3,969,236	2,212,266
Жалалкалар және баска да толемдер	24	(3,545,329)	(1,999,957)
Әмқапшыл және операциялық шығындар	24	(1,020,769)	(717,236)
Корпоративтік табыс салынған баска салынтар		(59,144)	(50,558)
Амортизация және тоzu		(96,830)	(98,688)
Операциялық шығындар		(4,722,072)	(2,866,439)
Корпоративтік табыс салынған бойынша шығындардағы дейнігі пайда		3,532,375	2,084,714
Корпоративтік табыс салынған бойынша шығындар	13	(144,279)	(29,584)
Таза пайда		3,388,096	2,055,130
Салынты шегеріндегі баска да жынытқы табыс:			
Кейіннен пайда немесе залалдар куралып жүтегендегі таруулар Негізгі құралдардың және инвестициялық шығындардың мүлкіт кайта бағалаудан түскен таза табыс (салық асерін шегерінде -9,905 мын тенге (2020 жыл: 26,400 мын тенге))		39,620	105,602
Кейіннен пайда немесе залалда кайта жіктелу мүлкін таруулар Сату үшін колда бар қаржылық активтердің алғы үзіншік табыс (салық асерін шегерінде -9,905 мын тенге (2020 жыл: 26,400 мын тенге))		430	784
Корпоративтік табыс шығындардағы жаңайтын табыс		40,050	106,386
Барлығы жынытқы табыс		3,428,146	2,161,516
Акция шығын пайда: Негізгі және бытыраны (төнгемен)	18	27,680,52	16,790,28

* Осы бағанданың кейір мәндер кайта жіктеуде мен түзетулерге байланысты 2020 жылғы қаржылық есептіліктері мөндерге сайхес келмейді

Баскарма торагасы Ханин О.А. Бас бухгалтер Алькенова Ж.М.

«КОММЕСК-ОМІР» САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ 2021 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЙТАЛҒАН ЖЫЛ ЗАЛАДАР КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРИСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛГАН ЕСЕПТІЛІК

Мын тенгеде	Жаһырлық капитал:	Мұлтқы кайта бағалау коры	Сату үшін колда бар қаржылық активтердің кайта бағалау коры	Тұркстандыруның дыбышынан	Баска да резерв	Болин-бенгін пайдала	Барлығы
2019 жылдың 31 желтоқсанына (кайта есептеле дейнін)	300,000	513,377	(1,214)	385	15,000	8,522,237	9,349,785
Түзету:	—	—	—	—	—	(719,432)	(719,432)
2019 жылдың 31 желтоқсанына (кайта есептеле)	300,000	513,377	(1,214)	385	15,000	7,802,805	8,630,353
Баска жынытқы табыс (залал)	105,602	784	—	—	—	106,386	—
Таза пайда (кайта есептеле)	—	—	—	—	—	2,055,130	2,055,130
Барлығы жыл бойынша жынытқы табыс	105,602	784	—	—	—	2,055,130	2,161,516
Тұркстандыруның резервінде озгерістер	—	—	—				

КӘСІБІН-НӘСІБІН

Кәсіп түбі – нәсіп. Құнделікті тұрмыс-тіршілікке қажетті ас-судан бастап құрал-жабдыққа дейін қолдан жасау, барды ұқсатып, бағасын асыру – екінші бірнің қолынан келе бермейді. Истің көзін табу, қоспіт шырқ үйіру мықтының ғана қолынан келеді. Бүгін де мұндай еңбеккор, талантты, қабілетті, қажырылған, іскер адамдарды қасіпкер дейіміз. Арамызда ондай азаматтар аз емес. Олар өз шаруасын ғана донгелетіп отырган жок, олар сонымен катар біраз адамға жұмыс беріп, құнқорғасынан қарайласып отыр. «Өнірлік коммуникациялар қызметі» КММ мен Қызылорда облысының қасіпкерлік жөнө өнеркәсіп баскармасының жобасы аясында өнірдегі осындан қасіпкерлер жайында сөз етпекіз.

Аймакта ел азаматтары қолдан келгенше ішкі нарықты түгендеп, «қызылордалық өнім» атаудың көбайтуге тырысып жүр. Бұл салала мемлекеттік қолдауда да бір ізге түсін. «Кәсіп бастаймын» деген адамға кедегі жок. Идея, талап, ниет болса болды. Қаржы таппап қиналаса «Бизнесті іске асыру – қайтарымсыз» гранты секілді қолдау түрі жетерлік. Қажетті тың идея болса мемлекет қайтарымсыз 5 млн қаржат береді. Бұл итіліктің жемісін коре бастагандар бар. Сондай қасіпорындарының бірі – «Әділханова» ЖК «Қызылорда қажетті металл өнімдерін өндіру» орны. Қаланың Кошербаев көшесінде орналаскан қасіпорынды Истатай Шалқарұлынан өз үйінің ауласында 2020 жылы бастаган. Бұл кішкене бастама бүгін үлкен цехка айналып отыр. Қазір өндіріс ұлғайып, қосымша жұмысқерлер алынып, өнім колемі де артқан. «Біздің негізгі шығаратын өнімдеріміз қызылорда қажетті тауарлар. Екі жыл бойы жеке тапсырыстар бойынша жұмыс істеудеміз. Жылдан жыла цехтың колемі ұлғайып, шығаратын өнімнің түрлері көбейді. Бүгінде 8 адам тұрақты жұмыспен көмкесінде жақтауда. Алдағы уақытта автоматтандыру жүйесіне қошуди жоспарлаудамыз. Бұл өз кезегінде еңбек өнімділігін артыруға ұлкен септігін тигзебек», – деді «Әділханова» ЖК директоры Истатай

Нұржанов. Қазіргі кезде күнінде 1500 м² тор сеткаларды өндіреді. Жұмысшы саны – 8 адам. Айлық табыстарды да жаман емес, істеген жұмыс көлеміне қарай жалапқысын алады. Шамамен 120-150 000 тенге колемінде. Өнім 100 пайыз ішкі нарықта сатылады. Айтуларынша базар бағаларынан әлдекайда арзан көрінеді. Өндіріс қызметі де қарапайым. Шымкент қаласынан алынған сым қылып, одан бір біріне дәнекерленіп тор сеткалар жасалады. Алдағы уақытта цех колемін арттырып, бұданда жогары өнім өндіріп, жұмышы санын арттыру өттің бар екенин айтты. Ол үшін мемлекеттің жер телімі беріссе, қасіпкер өз қаржатымен оны дамытуға қауқарлы.

«Қасібін бастаймын деген адамдарға мотивация болсын, қаржылық құпияммен де белсін. Өзім бұттан дейін бірнеше қасіп бастаған жаңымын. Қазіргі өнеркәсіп түрі – табыска түзу іс. Айна 18-20 млн табыс кіреді. Шикізатқа керек қаржы, жұмыс қүшінің жалапқысынан болек таза пайдасы 1-2 млн. Алматыдан, ері асса Қытайдан қажетті құрлығыларды алдырып, ісінді бастап кетесін. Ишкі сұрансызы толық қамту үшін елде қасіпорындар керек. Бұй жайған сымнан тоқылған тор болғанымен қызылорска аса қажетті өнім. Сондыктan бұл қасіпкен айналысқысы келетін адам сұраныс

жағына қоп ойланбаса да болады, – дейді қасіпкер. Қара жұмыс істегісі көмейтін адамдардың көн екенін де тиек етіп, «Жұмыспен қамту оргалығына жұмысқер керек» – деп хабарлама бергенімен иштетті жастаңдарың қарасы көрінбегенін де жақырмады. Келіп, жұмыс түрін көрғен соң «хабарласармыз» деп кететіндер көп екен.

Тағы бір ісін дөнгелетіп отырган өндіріс орнының бірі – «ВЕГА – Пром» ЖШС. Бимаганбетов Абдіжапар Төре-байулы басқарматын цех құрлық көсіпаларын өндіреді. Қазірде 10 түрлі құрлықтар заттарымен ішкі нарықты

кamtamasыз етіп отыр. Жоба құны 103 млн теңгеге құрайды. 2015 жылы өз жұмысын бастаган қасіпорын жұмысын көндейтуді армандағы. Мемлекет таралынан қасіпкерлікте қолдау есебінде Қызылорда қаласы, Белкөл кентінен 2,9 гектар жер телімі берілген. Бұл жайлы қасіпкер: «Бүгінде жеке қасіпкерлерге мемлекет тарағынан қолдау көп. Соның бірі – «Бизнестің жол картасы – 2020» мемлекеттік бағдарламасы арқылы жеке қасібімді ашу үшін 3 гектар жер алды. Қазіргі уақытта құнінде 75 тоннадан астам өнім өндіріміз. Бүгін өндіріс куаттылығын 24 мың тоннана дейін ұлғайту мақсатында нысаның екінші кезеңін жүзеге асырып жатырмыз. Алдағы уақытта 50 адамға дейін жұмыспен қамту жоспарланып отыр, – деді «ВЕГА – Пром» ЖШС құрлығының Әбдіхалық Ділманов. Сондай-ақ шикізат тасымалдауға темір шайлы берсе деген тілегін де жеткізіп калды. Шикізат көздерінің басым болғатін Алматы қаласынан алынады. Арап ауданынан құм тасымалданады.

Өндіріс орнының «қызылордалық» деуге толық негіз бар. Ең бастысы – құрлығылар Қызылорда құрлығының Әбдіхалық Ділманов. Сондай-ақ шикізат тасымалдауға темір шайлы берсе деген тілегін де жеткізіп калды. Шикізат көздерінің басым болғатін Алматы қаласынан алынады. Арап ауданынан құм тасымалданады.

Оқу орны кабыргасында жүріп алған білімдімді осы тәжірибе аланында пайдаланып, құрлығыларды құрастырып шықтық. Жұрт секілді шекара асып, Қытайдан аппарат тасымадық, – дейді Әбдіхалық Ділманов. Қазір өздері ойлап тапқан құрлығыларға сұраныс жогары. Батыс Қазақстан, Түркістан секілді еліміздің 5 облысынан қасіпкерлер қызыгушылық танытып, бұлардың құрлығыларына тапсырысы береді екен. Өнім өндірумен катар қажет қуралынан құрлығыларды да қасіп етіп алған ел азamatтарына қарап сүйсінесін. Қасіпкі мамандықта білім алушы студенттерге де есік ашып. Осы жылы қасіпорын 21 баланы тәжірибеден откізгіті. Тіпті қаласа, іске икемді комелеттік жақса толған жастаңдардың әрі қарай жұмыспен қамтып, өздеріне қызметкер етіп алуға да инетті. Жұмыс уақыты 8 сағаттық, 6 күн.

Қазір өндіріс цехі өнімінің 25 пайызы көршілес облыстырға жөнелтілес, калған 75 пайызы ішкі нарыққа, сауда-ланады. Цехқа барып көтерме сауда бағасынан де, дара бағамен сауда жасауга болады. Құрлығылар бастап, қажетті өнімді қайдаң аларыңызды білмей жүрсөніз Қызылорда қаласы, Белкөл кенті, Білік көшесіне баруға болады.

Қазіргі заман талабы да жалғыз тағыз көзін аздық еттіндей. Арамызда тұракты жұмысымен катар қосымша шағын қасібін ашқан азamatтар жүргенде «ондай болмақ қайда?» дедін өзі артық. Мемлекеттік бағдарламаларды жіті тусінген жаңа «қаржыны қайдаң алсам болады?» деп ойланып да қажеті шамалы. Бизнесініз қогам қажеттілігін қамтамасыз еттін болса мемлекет тарағынан жер телімі де, комегі қаржаты да дайын. Қасібінде табыска айналдыра алсаныз сырттан «инвестиция құмыны» деген инеттілер де табылады. Тек өзіңіз мақсат етіп, ішкі жаңа көркем жерде орналастырып, қаржатындағы қаржының өнімдерін көзделеп отыр.

Шернияз ЖАЛҒАСБЕКҰЛЫ

БІР МУДДЕ

Жаз мезгілінде Маңғыстауда ауыз су тапшылығы күшті түседі. Өнірде су тұщытынан іріледі. Халық санының күрт артуы мен Актауда жақадан бой көтерген шағын аудандардың, туристік нысандардың көбөйі салдарынан халықты сүмен толық қамтуда қындықтар жоқ емес. Мәселен, «МАӘК-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС күнінде 52 мың текше метр, ал «Каспий» су тұщыты зауыты 20 мыңнан 40 мың текше метрге көбейту арқылы тіршілік нәрінде деген біршама мұқтаждықты отеуге болады. Бұл жобага 12,6 млрд теңге болынған.

Мәселені түбөгейлі шешу үшін жергілікті билік ауқымды 9 жобаны жүзеге асыруды. «Каспий» су тұщыты зауытының куатын 20 мыңнан 40 мың текше метрге көбейту арқылы тіршілік нәрінде деген біршама мұқтаждықты отеуге болады. Бұл жобага 12,6 млрд теңге болынған.

«Касіпорындағы құрлық-мөн тауда жұмыстарының тәң жартысы аяқталды. Жыл соңында толық бітіру жоспарланып отыр. Сол кезде Мұнайлы ауданды, Тұлқарға аудандын Ақшүкір және С. Шапагатов аудандары мен Қарақия ауданының Қызылорда қаласынан аудандардың көбөйі салдарынан халықты сүмен толық қамтамасыз ауыз сумен қамтылады. Алдағы уақытта 100% сүмен қамтамасыз ауыз сумен қамтамасыз ауыз куатын берумен катар, ауыз су және техникалық сүмен қамтамасыз етеді. Тұтынушылардың саны – 205 мыңнан астам. Зауыт тәулігінде 52 мың текше метр тұщы су өндіреді, бірақ бұл көрсеткіштің елде жеткілікінде.

Жакындаған Мұнайстау облыстың әкімі Нұрлан Ногаев «МАӘК-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС өндірістік нысаннан жұмысымен танысты. Қазіргі уақытта

АУЫЗ СУ ТАПШЫЛЫҒЫН ЖОЮФА НАҚТЫ ҚАДАМДАР ЖАСАЛДЫ

«МАӘК-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС Актау қаласы мен оған ірігелес етеді. Адамдардың 100% сүмен қамтамасыз ауыз куатын берумен катар, ауыз су және техникалық сүмен қамтамасыз етеді. Тұтынушылардың саны – 205 мыңнан астам. Зауыт тәулігінде 52 мың текше метр тұщы су өндіреді, бірақ бұл көрсеткіштің елде жеткілікінде.

Қазіргі уақытта зауытта 9 су тұщыты кондырылғысы жұмысқарының жаңа көндеу жұмыстарын жүргізу бойынша кешенді жоспар азірлеу көркем. Сондай-ақ, «МАӘК - Қазатомөнеркәсіп» ЖШС жылу және су күбірі жөлдөрін иелікten шығару процесін жеделдеткен жөн», – деп атап етті Нұрлан Ногаев.

Айта кету көркем, мұндай кондырылғыларды пайдаланудың нормативтік мерзімі 20 жылдың күйді, накты пай-

та халықты ауыз сүмен тұракты қамтамасыз етү мақсатында жалпы қуаты тәулігінде 24 мың текше метр болатын жаңа су тұщыты кондырылғысын орнату жоспарлануда.

Бұдан басқа, халықты ауыз сүмен тұракты қамтамасыз етү үшін бұрыннан жұмыс жасап тұрган су тұщыты кондырылғысының әркайсының қуатын 12 мың текше метрге арттыру көзделеп отыр.

Өндірістің жағдайынан танысанаң өнір басшысы жаупаты тұлғаларға біркетар накты тапсырмалар берді.

«Су тұщыты кондырылғыларының өнімділігі мен қуатын арттыру жұмыстарын жүргізу көзет. Тозығы жеткен кондырылғыларға жондеу жұмыстарын жүргізу бойынша кешенді жоспар азірлеу көркем. Сондай-ақ, «МАӘК - Қазатомөнеркәсіп» ЖШС жылу және су күбірі жөлдөрін иелікten шығару процесін жеделдеткен жөн», – деп атап етті Нұрлан Ногаев.

Айта кету көркем, мұндай кондырылғыларды пайдаланудың нормативтік мерзімі 20 жылдың күйді, накты пай-

далану мерзімі – 31 жылдан 40 жылға дейін. Соған қарамастан олар салыстырмалы түрде жаралық техникалық күйде өнім өндіруді жалғастыруды. Қасіпорын су өндіру куатының томенделігінен жыл сайын халықта ауыз суды белгілінген кестемен беруге мәжбур.

Жаңаөзен қаласы мен ірігелес елді мекендерін тұрғындарын сүмен қамтамасыз еткендік салынып, қаржатында 51 мыңтекше метрге жеткен. Мамандар 2025 жылға қарай бұл қажеттілік 250-260 мың текше метр